

חרדת נטישה בכלבים

• **הגדרה :** תגובת מצוקה לפרדה מאדם/ אנשים שאליהם קשור הכלב.

• **התלונה :** הכלב עושה זאת "דווקא" - הכלב מפונק לא ממושמע.

מאפייני חרדת נטישה בכלבים

(1) הסימנים האופייניים :

- ◀ השמעת קולות (נביחות יבבות יללות)
- ◀ איבוד שליטה על סוגרים (כולל הקאה)
- ◀ התנהגות הרס סביב פתחים או סביב חפצים של הלקוח
- ◀ ריור
- ◀ דיכאון התנהגותי
- ◀ חוסר משחק
- ◀ חוסר תנועה
- ◀ אנורקסיה
- ◀ אכילה עצמית
- ◀ חלקם מנסים למנוע בתוקפנות יציאות מהבית
- ◀ חלק מנסה לעזוב עם הבעלים.
- הכלבים יכולים להראות אחד או יותר מסימנים אלה.

▪ הכלבים עסוקים בפעולות אלה בד"כ סביב העזיבה נדיר שיעסקו בזה במשך שעות.

(2) הסימנים קורים רק אחרי עזיבת אחד או יותר מבני המשפחה, או כאשר נמנעת גישה לאחד מבני המשפחה (סגירה בחדר/כלוב/בחצר). גם אם השאירו את הכלב עם חיות אחרות זה יכול לקרות.

(3) האינטראקציה כלב - בעלים שונה בכלבים עם חרדת נטישה יחסית לכלבים אחרים :
• (א) הברכות והפרדות קשות, במיוחד ב- 30 דקות הראשונות סביב עזיבת הבעלים.

• (ב) הכלב הולך סביב הבעלים בבית, מנסה לקפוץ לחיקם, נשען עליהם.

(4) השינוי ההתנהגותי נובע משינוי סדר יום הבעלים במיוחד לאחר תקופה שבילה ביחד עם הכלב. השינוי נובע מ:

- עבודה שונה
- מחלה
- אבטלה
- הרכב הבית שהשתנה.

(5) שונות :

- ◀ חרדת נטישה מהווה -40% 20- מבעיות התנהגות של כלבים.
- ◀ לא נמצא כל קשר בין פינוק הכלב או חוסר אילופו לחרדת נטישה.
- ◀ 2/3 מהמקרים הם זכרים.
- ◀ אין עדיפות לגזע או לגיל.
- ◀ אחוז ניכר מהכלבים הבעיתיים מקורם מעמותות העוסקות בהצלת בעלי חיים. ואז רובם מעורבים.
- ◀ מעל גיל 10 בעיית ההתנהגות השכיחה ביותר אצל כלבים היא חרדת נטישה.

אבחנה מבדלת לחרדת נטישה

- הטענות השכיחות של איבוד שליטה על סוגרים, הרס, השמעת קולות שהבעלים הולכים- יכולים להתאים להרבה מצבים התנהגותיים ==>תפקידינו לבדוק ולשלול אפשרויות אחרות לפני שנגיע לאבחנה של חרדת נטישה.
- בהנחה שאין בעיות בריאותיות. להל"נ אפשרויות לאבחנה מבדלת.

1) אבחנה מבדלת לאיבוד שליטה על סוגרים כוללת :

- חרדת נטישה
- חוסר חינוך לניקיון
- חוסר אפשרות לצאת
- פחד
- כניעה
- התרגשות
- סימון.

2) אבחנה מבדלת לבעיות עודף נבחנות :

- חרדת נטישה
- גירוי חיצוני
- הגברה חברתית
- משחק
- תוקפנות
- פחד.

3) אבחנה מבדלת לבעיות הרס :

- חרדת נטישה
- התנהגות משחק
- לעיסה של גורים
- תגובת פחד
- תגובה לגירוי
- היפראקטיביות

טיפול בחרדת נטישה

- העיקרון המנחה בטיפול בחרדות/ פוביות הנו לאפשר לחיה לחוות את האירועים שגררו את תגובת החרדה /פוביה ללא צורך לפחד.
- בחרדת נטישה מטרת הטיפול לתת לכלב באופן הדרגתי להישאר לבד.
- בעיקרו הטיפול כולל סדרת עזיבות הדרגתיות שמשכם עולה ובנוסף מלמדים החיה להירגע (התניית נגד).

השלבים :

- (1) להרגיל כלב לסימני עזיבה ותנועה סביב הדלת (הביטואציה) בשילוב התניית נגד של התנהגות רגועה. אם הכלב פחות חרד לפני עזיבת הבעלים הוא יסבול ביתר קלות את חסרונם הקצר.
- (2) פרדות הדרגתיות :

- קצרות ובנוסף הכנסה של סימני ביטחון.
- בין פרדה לפרדה צריך לתת לכלב זמן להירגע.
- התקדמות מהירה יותר תחמיר את המצב.
- הבעלים צריך להעריך באיזה שלב הכלב יכול לסבול הגדלה בעזיבה.
- ניתן להעריך רמת חרדה עפ"י התנהגותו לפני עזיבת הבעלים ואחרי חזרתם. ההנחה היא ששני מצבים אלה משקפים את רמת החרדה של הכלב במשך הפרדה.
- משך הפרדה צריך להיות מוגבר רק אם מתמלאים שני קריטריונים :
 - א) אין חרדה לפני עזיבה.
 - ב) אין קבלת פנים מוגזמת.
- עיקר מאמצי הפרדה ההדרגתית מכוונים ל- 30 דקות הראשונות אחרי עזיבת הבעלים. מתקדמים בקפיצות של 15 דקות עד 90 דקות.
- כלל אצבע חשוב - כלב שמסוגל להישאר 90 דקות לבד יהיה מסוגל להישאר כל זמן שנצטרך.
- חשוב לא להשאיר לבד בין תרגולים <==<==<==
 - האופציות : (1) בית של חבר. (2) שומר-כלב. (3) פנסיון.
 - (4) לקחת הכלב עם הבעלים. (5) מכונית.
- ההתקדמות לוקחת בדרך כלל מספר שבועות.
- שתי גישות אימוני עזיבה :
 1. תרגול אחד ארוך ביום המורכב מהרבה עזיבות קצרות.
 2. מספר תרגולים קצרים ביום.
- (3) להוריד התרגשות סביב פרדות וחזרות של הבעלים.
- (4) להרגיל הכלב להיות גם בבית רחוק מהבעלים.

(5) טיפול תרופתי

- ✓ רצוי להוסיף לטיפול ההתנהגותי טיפול תרופתי כאשר :
 1. הכלב לחוץ מאד ולא ניתן להשאירו אם אף אדם אחר חוץ מהבעלים.
 2. לבעלים אין את הזמן הדרוש לבצע את כל פרוטוקול הטיפול בחרדת נטישה.
- ✓ תרופה טובה לא תרדים את הכלב ובכך תפגע בלמידה.
- ✓ במידה ורוצים שהכלב יהיה רדום לתת תרופה שעה לפני עזיבת הבעלים.

(6) שונות:

- ◀ ענישה - בד"כ מעוררת חרדה , ואם לא אז קשה ליישמה בצורה נכונה.
- ◀ חשוב לוודא שהכלב יתרגל להתנהג בצורה רגועה גם רחוק מהבעלים כשהם בבית.
- ◀ Crates- כלובי טיסה- לא יעילים בד"כ לחרדת נטישה.
- ◀ המניעה חשובה מאד.
- ◀ פרוגנוזה טובה.